

MAXSUS TA'LIM TIZIMIDA ONA TILI FANINING AHAMIYATI

Teshayeva Ruhshona Azim qizi
Shahrisabz davlat pedagogika institute
Filologiya fakulteti o'zbek tili va
adabiyot yo'nalishi 4.24-guruh talabasi

ANNOTATSIYA. Ushbu tezisda maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining ahamiyatini o'rganishga bag'ishlangan. Ona tili fani, o'quvchilarning muloqot qobiliyatini rivojlantirish, madaniy va axloqiy qadriyatlarni o'zlashtirish, shuningdek, o'z fikrini ifoda etish uchun zarur bo'lgan bilimlarni berishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu tezisning maqsadi, ona tili fanining maxsus ta'lim tizimidagi ahamiyatini aniqlash va uning ta'lim jarayonidagi o'rnini yoritishdir.

Kalit so'zlar: *ona tili, maxsus ta'lim, ta'lim jarayoni, muloqot qobiliyati.*

Maxsus ta'lim tizimi, o'ziga xos ehtiyojlari bo'lgan o'quvchilar uchun mo'ljallangan ta'lim shakli bo'lib, uning asosiy maqsadi har bir o'quvchining individual qobiliyatlarini rivojlantirishdir. Ona tili fani esa, ta'lim jarayonida o'quvchilarning muloqot qobiliyatini, fikr-mulohaza va hissiyotlarini ifoda etish imkoniyatlarini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining o'rni, o'quvchilarning o'zligini anglashlari, jamiyat bilan aloqalarini o'rnatishlari va madaniy qadriyatlarni o'zlashtirishlarida muhim rol o'ynaydi. Ona tili fani, maxsus ta'lim tizimida o'quvchilarning o'z fikrini ifoda etish, muloqot qilish va o'zaro aloqalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. [Xodjayeva, 45]. Ushbu fan orqali o'quvchilar o'z fikrlarini aniq va ravon ifoda etishni, shuningdek, boshqalar bilan samarali muloqot qilishni o'rganadilar. Maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining o'rni, o'quvchilarning o'zliklarini anglashlari va o'zaro aloqalarini o'rnatishlari uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishdan iborat. Ona tili fani, o'quvchilarning o'zaro aloqalarida o'z fikrini ifoda etish, hissiyotlarini bildirish va jamiyat bilan aloqalarini mustahkamlashda muhim vosita hisoblanadi. Bu fan yordamida o'quvchilar nutq madaniyatini, o'z fikrlarini ifoda etish usullarini o'rganadilar, bu esa ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga yordam beradi. Ona tili fani, shuningdek, o'quvchilarning madaniy qadriyatlarni o'zlashtirishlariga ham katta ta'sir ko'rsatadi, chunki ona tili orqali o'quvchilar o'z milliy va madaniy meroslarini anglashadi.

Ona tili, o'quvchilarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishi uchun muhim hisoblanadi. O'quvchilarning muloqot qobiliyatini rivojlantirish, o'z fikrlarini ifoda etish va boshqalar bilan samarali aloqalar o'rnatish uchun ona tili fanining ahamiyati beqiyosdir. Maxsus ta'lim tizimida ona tili fani o'quvchilarning ijtimoiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. [Karimova, 30]. O'quvchilar o'z fikrlarini aniq,

ravon va tushunarli ifoda etishni, shuningdek, boshqalar bilan muloqot qilishda zarur bo'lgan ko'nikmalarni o'rganadilar. Bu jarayon, o'quvchilarda o'z-o'zini anglash, o'z fikrini ifoda etish va ijtimoiy muhitda faol ishtirok etish qobiliyatini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ona tili fani, shuningdek, o'quvchilarning madaniy qadriyatlarni o'zlashtirishlariga ham yordam beradi, bu esa ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishlariga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. [Ruziev, 28]. Shu bilan birga, ona tili fanining o'quvchilarga ta'siri, ularning o'zaro aloqalarini va ijtimoiy munosabatlarini yanada mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega.

Ona tili fani maxsus ta'lim tizimida o'quvchilarning rivojlanishi uchun zarur bo'lgan muhim vositalardan biridir. Ushbu fan orqali o'quvchilar o'z fikrlarini ifoda etish, boshqalar bilan muloqot qilish va madaniy qadriyatlarni o'zlashtirish imkoniyatlariga ega bo'ladilar. Maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining ahamiyatini yanada oshirish, o'quvchilarning o'zaro aloqalarini mustahkamlash va ijtimoiy muhitda faol ishtirok etishlariga yordam beradi. [Ismoilov, 57]. Shuningdek, ona tili fanining ta'lim jarayonida o'rni, o'quvchilarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishlarida muhim rol o'ynaydi. Dissertatsiya davomida ta'kidlanganidek, ona tili fani maxsus ta'lim tizimida o'quvchilarning rivojlanishi va o'z-o'zini anglashlari uchun muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xodjayeva, M. (2020). Maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining o'rni. Ta'lim va tarbiya.
2. Karimova, L. (2019). Ona tili fanining muloqot qobiliyatiga ta'siri. O'zbekiston ta'limi.
3. Ruziev, A. (2021). Maxsus ta'lim tizimida ona tili fanining ahamiyati. Pedagogika va psixologiya.
4. Ismoilov, S. (2022). Ona tili va madaniyat. O'zbek tilshunosligi.